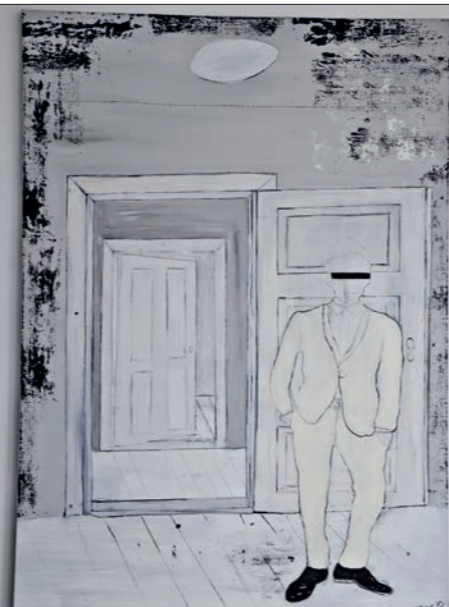

Zagrebačka akademska slikarica Paulina Jazvić, u suradnji s kustosicom Frankicom Mitrović Mihić prošli je tjedan u Galeriji Kranjčević u Zagrebu svoje snove izložila javnosti

/NAPISALA/ ANA MALBAŠA / aktual@aktual.hr /SNIMKE/ SAŠA ZINAJA

Snovi kao refleksija podsvijesti na izložbi Pauline Jazvić

Psihički svijet čovjeka čine svjesni, podsvjesni i nesvjesni um. Svaki od njih obavlja različite funkcije. Nesvjesni um kontrolira automatske ljudske reakcije i imunološki sustav. U svjesnom se umu nalazi sve što mislimo svjesno; on je racionalan i analitičan. Podsvjesni je um ispod svjesnosti; u njemu živimo 'stvarni mi'. Vjerojatno je većini poznata fotografija ledenjaka koji metaforički prikazuje svjesno i podsvjesno. Svjesni je um u tom prikazu kao vrh ledenjaka (10 posto), a podsvjesni um predstavlja onih preostalih 90 posto uma koji nam nije vidljiv. Podsvijest možemo najjednostavnije opisati kao kompjuter s već zapisanim programima koji rade i onda kada mi više nismo svjesni, kada, primjerice, spavamo. Upravo se snovima kao refleksijom podsvijesti u svojim radovima bavila poznata zagrebačka akademka slikarica Paulina Jazvić. U suradnji s kustosicom Frankicom Mitrović Mihić prošli je tjedan u Galeriji Kranjčević u Zagrebu svoje snove izložila javnosti. «Ja stalno nešto propitkujem i analiziram, pokušavam poboljšati neke stvari. Što više stvari riješiš sam sa sobom, manje ostavljaš problema. A uvijek riješavaš nešto novo», misli Paulina Jazvić da čovjek mora sanjati i željeti jer, polazeći od sebe, ako se to nema, nema se razloga za život. Smatra i da se svaki dan suočavamo sami sa sobom, koliko si to želimo priznati i koliko to želimo osvijestiti. Izložene slike 'jesam' i 'nisam' predstavljaju njeno konstantno propitkivanje. Ponekad je bolje biti 'nisam' nego 'jesam', kaže kroz smijeh.

ČOVJEK MORA SANJATI

U jednom prijašnjem radu 'I didn't have the balls to say no' govori kako treba zauzeti stav i reći 'ne'. «Pitanje je opstanka kada je reći 'da', a kada 'ne', kada donijeti neku odluku što bolje za sebe, a opet ispravnu», kaže uspješna umjetnica.

Kustosica Frankica Mitrović Mihić cijelom je izložbi pokušala pristupiti na drugačiji način. Pitala se malo što je zapravo umjetnost, KAKO UMJETNIČKO DJELO MOŽE PROMIJENITI NAŠ PROSTOR u kojem boravimo, stanujemo ili radimo, kako mu može dati novu dimenziju, zašto ulagati u umjetnost...

Kustosica je cijelom izložbi pokušala pristupiti na jedan drugačiji način. Pitala se malo što je zapravo umjetnost, kako umjetničko djelo može promijeniti naš prostor u kojem boravimo, stanujemo ili radimo, kako mu može dati novu dimenziju, zašto ulagati u umjetnost... Tematiku izložbe ona veže uz nešto pozitivno, vedro. Gleda na nju kao na ostvarenje naših potisnutih želja, naših snova, vidi u tome nešto čisto, pozitivno... Misli ona pozitivno i vjeruje u pozitivno u životu, ali se ne smatra sanjarom, već kaže za sebe da živi u realnosti.

Frankica Mitrović Mihić je zajedno sa suprugom magistrirala u New Yorku. Ona je magistrirala na Fashion Institute of Technology, a on na Pace University MBA. «Radio je u Deutch banci i City grupi, bio je jako uspješan. Kada se rodio naš prvi sin Luka, koji sada ima 11 godina, odlučili smo se vratiti u Hrvatsku zbog obitelji i manje stresa na poslu, što nažalost danas nije tako. Danas je i kod nas postalo prestresno. Za sada smo sretni u Hrvatskoj. U Splitu nam se rodio i drugi sin Toni koji danas ima pet godina. Možda se i vratimo u Ameriku. Nikad se ne zna. Pogotovo zato što Luka ima američko državljanstvo i volio bi studirati i igrati vaterpolo u Americi», otkriva razloge vraćanja u domovinu nakon magisterija koji ju je osposobio za puno toga. Stekla je, kaže, znanje i sposobnosti za rad u aukcijskoj kući, muzeju, galeriji, privatnoj i korporativnoj umjetničkoj kolekciji, znanje o planiranju i organiziranju izložbi – jer je organizirala u New Yorku izložbu mladih fotografa u usponu u

centru Manhattanu u prostoru stare Sinaogge - o pravnim zakonima u umjetnosti, o znanju o procjeni i vrednovanju umjetničkog djela... «Samo bih spomenula da su na tom fakultetu doktorirali Oscar della Renta i Elsa Peretti, danas dizajnerica nakita za Tiffany. Zajedno smo bili i na ceremoniji primanja diploma», kaže.

O SUVREMENOJ UMJETNOSTI

Nakon toga je radila u P.S.1 za koju kaže da je 'najveća i najstarija organizacija u SAD-u posvećena suvremenoj umjetnosti i to na selekciji umjetnika iz cijelog svijeta koji će premijerno izlagati u New Yorku.' Tamo je surađivala s Alannom Heiss, direktoricom P.S.1, na selekciji umjetničkih radova. Paulina Jazvić joj je zapela za oko jer je, kako kaže, mlada i već afirmirana hrvatska umjetnica koja po njezinu mišljenju spada u okvire mladih suvremenih umjetnika koji izlažu u New Yorku. Hrvatski su umjetnici, pak, prava rijetkost na američkom tržištu umjetnina.

«Primjerice, Zvonimir Mihanović jedan je od rijetkih hrvatskih umjetnika koji prodaje svoje slike po vrtočlavinim cijenama u SAD-u. Za njegove radove u Americi čak i postoji lista čekanja. Slike mu se nalaze u najvećim umjetničkim kolekcijama. Poznata milijunaška obitelj Forbes vlasnici su nekoliko Mihanovićevih slika te redovito izlažu negova djela u svojoj Forbes galeriji u New Yorku», navodi kako su oni koji uspiju na konkurentnom američkom tržištu primjer nečeg posebnog i drugačijeg. Osim toga, Frankica Mitrović Mihić smatra kako je kod uspjeha

bitna i sreća, trenutak koji određuje kako će tržište reagirati, kako će galeristi, art advisori, odnosno savjetnici za umjetnost, art dealeri, odnosno trgovci umjetninama, i kolekcionari reagirati. Kako odrediti vrijednost umjetničkog djela?, pita se i objašnjava da je to najčešće cijena koju tržište diktira, ona koju predlaže art advisor, a koju postavi art dealer. Umjetnosti se vani drugačije pristupa nego kod nas.

KAKO ODREDITI VRIJEDNOST?

«Vani je drugačija ekonomska situacija. U toj se industriji okreću milijuni. Aukcijske kuće Christie's i Sotheby's zarađuju vrtočlavo puno. U Christie'su je 2013. godine slika Francis Bacona, koja prikazuje Luciana Freuda kako sjedi, prodana za vrtočlavih 142,4 milijuna dolara i time postala najskuplje djelo ikad prodano na aukciji. Slike A. Warhola se danas prodaju za 57 milijuna dolara», kaže ona kako su te cifre za nas nepojmljive. Izražava želju da se situacija na našoj umjetničkoj sceni i na tržištu umjetnina barem malo promijeni. «Htjela bih da se više ulaže u mlade žive umjetnike, a ne samo u one 'stare' ili 'mrtve' autore. Htjela bih i da se više ulaže u umjetnost i umjetnike, te da se svemu skupa daje više pozornosti», iskreno će.

Na njujorškom tržištu umjetnina ima jako puno glauherija, galerista... «New York je nakon II. svjetskog rata postao centar suvremene umjetnosti. Zamijenio je dotadašnji Pariz kao centar umjetnosti. Svi poznatiji umjetnici su se selili ili emigrirali u New York za vrijeme i nakon rata, kao i svi oni željni slave i uspjeha. Među njima su bili mnogi uglednici, pisci, kritičari, moderni umjetnici (S. Dali, M. Chagall, P. Modrian...), glazbenici. Svi su oni bili dio velikog vala kulture koji dolazi u New York. Kao rezultat tih migracija New York je nakon rata zamijenio Pariz kao novi internacionalni centar suvremene umjetnosti i tako ostao i do danas», objašnjava Frankica

Mitrović Mihić koja je za vrijeme studija na FIT-u napisala poslovni plan za otvaranje hrvatske galerije u New Yorku.

Tamo bi se zasigurno našle umjetnine Pauline Jazvić s kojom surađuje već neko vrijeme, a ova izložba je rezultat toga. Jedna od najuspješnijih hrvatskih akademskih slikarica izlagala je svoje radove na 20 samostalnih i 50 grupnih izložbi. Prije izložbi je imala nekoliko modnih revija. One su joj, otkriva, uvijek bile stresne, a prilikom prve izložbe u Galeriji Nova bila je jako uzbuđena i pod velikom tremom. Prvu će izložbu pamtili po tome, a svaka joj je draga na svoj način. Ipak, izdvaja 'Little Menu' i ovu sada.

«Na izložbi 'Little Menu' izložila sam osam jela serviranih na bijelim tanjurima, odnosno osam tema koje su me tada jako okupirale i oko kojih sam razbijala glavu. Drže me i dan-danas ta pitanja: 'Cijeni li se rad?'; 'Kako odgojiti djecu?'; 'Kako ostati miran u nekim situacijama kada bi najradije pobjegao glavom bez obzira?', itd. Na ovoj izložbi izlažem slike gdje se isto tako propitkujem,

Na jednoj prošloj izložbi izložila sam osam jela serviranih na bijelim tanjurima, odnosno osam tema koje su me tada okupirale. Drže me i danas ta pitanja: 'CIJENI LI SE RAD?'; 'Kako odgojiti djecu?'; 'Kako ostati miran u situacijama kada bi najradije pobjegao glavom bez obzira?'. Na ovoj izložbi izlažem slike gdje se isto tako propitkujem, ali nekako kao da znam odgovor», kaže Paulina Jazvić

ali nekako kao da znam odgovor», kaže Paulina Jazvić koja svojim radovima želi izreći neki svoj stav, izraziti emocije, bilo da su osobne ili društvene prirode. Njena umjetnost govori o svakodnevnom životu, te o položaju pojedinca u odnosu na društvo. Kada je riječ o umjetničkim disciplinama, nema za nju pravila.

HTJELA BITI U CIRKUSU

«Volim se izražavati slikanjem i instalacijama. Ovisi o trenutačnom raspoloženju i o materijalu koji mi je u tom trenutku dostupan.» Uz to, idealno bi, kaže, bilo da ima dovoljno prostora, novca i vremena samo za stvaranje tijekom dana ili kasno ujutro. Kako se idealni uvjeti uz brojne obveze ne stvaraju lako, ona stvara neovisno gdje je i tko je oko nje jer, naglašava, ima potrebu za time, stvara jer bez toga ne može. Ne čudi što teško ostane sama sa sobom kada uz slikanje, uređuje interijere i predaje 'Kreiranje odjeće' na Tekstilno-tehnološkom fakultetu. Na istom je fakultetu diplomirala Dizajn tekstila i odjeće što je oduvijek željela. Kako na modu gleda kao na umjetnost, onda je logičan slijed bio i upis Likovne akademije nakon toga. Kao dijete nije maštala o tome da će to jednoga dana postati, već je htjela raditi u cirkusu, biti istraživačica ili mađioničarka. S lutkama se igra i danas, i to tako što ih koristi u svojim instalacijama preko kojih, kaže, najlakše izražava svoje promišljanje. Sa svojih 40 godina ova umjetnica, naravno, često promišlja o životu. No, još uvijek ne zna baš točno što želi. «Mijenja se to stalno, ali više nisam time opterećena.»

Ova pričljiva i vedra osoba koja voli uživati u životu - po mogućnosti uz popratnu rock/punk glazbu - i sanjati i kada se budan ostaje, koristi dobro raspoloženje i snove kako bi opstala. Tako se, kaže, diže iz životnih problema. Njeni radovi porukama koje nose onda dižu život njihovim promatračima. ■